

مکتبہ اسلامیہ

❁ ادبی و سیاسی رسالہ اسبوعیہ در ❁

۳۱ نمبر سنہ

۱۹ شوال ۱۳۲۹

❁ پچشینہ ❁

جزء عدد : ۱۱۶

بوغازلر مسئلهسى

محررى :

غابريئىل هانوتو

رجال حكومت ناميله موقع اقتداره كئيرهرك مقدرات مملكتى اللرينه تسليم ايتديكمز ذوات محترمه نك عمارله رحمت اوقوده جق مرتبه لرده خاصه بصيرتكارى و دور بينيدن محروميتلىرى نتيجه سى اوله رق بر بلاى آسمانى كې ناكهان باشمزه چوكش اولان ايتاليا حربى غائله سنك توليد ايلك استعدادى كوستردىكى غوائل متعددّه متفرعه دن برخى ده بوغازلر مسئله سى تشكيل ايلبور . محاربه نك بدايت اعلانلندىبرى غزته لرده كاه آژانس تلغرافنامه لرينه وكاه محافل سياسيه مزدن مترشح كې كورينان حواده استناداً روسيه حكومتك ، موقع مزك بوكونكى وخامت عظيمه سندن بالاستفاده بومسئله نى قورجالا نه جفتدن باحث ققره لر منظور اوليور . بزم اخيراً ر منبع مرقودن بالذات وقوعه اولان استخبارمزه نظراً فى الحقيقه روسيه سفارتى شمدى به قدر باب عاليه بوبايده باسراجت ايلش ويا بوكولرده مراجعت ايلك اوزره بولمئشدر . بوغازلر مسئله سنك روسيه نظرئنده عادتا مسائل حياتيه دن عد ايديله جك مرتبه لرده حائز اهميت بولندينى دوشونيله جك اولورسه ، حكومت مذكوره نك بوفرستدن استفاده يه شتابان اوله جفتنده اشتباه ايديله مئز . بومسئله يه دائر كچن سنه روس ايمپراطوراني خزينه اوراق مديرى موسيو (سه ژر غوريانوف) طرفندن يك مهم وثائق واوراق رسميه يه مستند برار مفصل نشر ايلش ايدى . بوغازلر مسئله سنك روسيه جه حائز اولدينى اهميتى وشمدى به قدر كچيردىكى صفحات تاريخيه نى على التفصيل حاكى اولان بوتأليف بز عثمانلير ايچون جداً حائز قيمت وشايان نديقق آئاردن . معدود اولوب هر نصله شمدى به قدر ترجمه سنه وياهيچ اولمازسه تلخيص مندرجانه تشبث ايدله مشدر . اثر كچن سنه فرانسه زجه اوله رق انتشار ايلدىكى زمان فرانسه نك اسبق خارجيه ناطرى ومحررين سياسيه حاضره سنك سرفرازى اولان موسيو (هانوتو) بوبايده مجامع موقونه نك بزنده تحليلى برمقاله نشر ايلش ايدى . بومقاله هم كتابك محتوياتندن باحث وهمده بوغازلر مسئله سنه دائر محرك موجب استفاده برخيلى مطالعات ومحاكات ذآنيه سنى حاوى اولدينى جهتله ، مسئله مذكوره نك يكيدن نحدت ايتك اوزره بولندينى شوصوره ده ارباب مطالعه به آرزچون معلومات ويرمش اولقى ايچون مقاله نى بروجه زير ترجمه ونقل بلدك .

روسيه ايمپراطورلغك خزينه اوراق مديرى موسو (سرژ غوريانوف) بوندن ايكي سنه مقدم « بوغاز ايچى وچاق قلعه بوغازى » عنوانى آلتنده روسجه نشر ايلش اولدينى اثرى بوكره فرانسزجه اوله رقده موقع انتشاره وضع ايدىيور . بواثر اوروپانك تاريخ عمومىسى اوزرئنده پك بيوك وولوله انداز بر تائير اجرا ايتش اولان بر مسئله نك . « بوغازلر مسئله » سنك مفصل و مكمل بر تاريخيدر . موسيو (غوريانوف) بوتاليف مهمنى كاملاً ، امر محافظه سى يدا داره سنه مودوع اولان خزينه اوراقدن مستخرج وثائق ايله وجوده كتي رمش وبوم مسئله مهمه تاريخيه يى تصوير خصوصنده هر درلو تكلفات منشيه اندن كلياً توقى ايتديكى گي ، ويرديكى ايضاحاتك دخى هر درلو شائبه طرف كي ريدن مبرى و جريان وقايه بجاها مطابق اولمسنه خاصه اعتنا ايلشدر . اثر سرتاپا وثاقدن مركب اولدينى جهتله رسمى بر داپور گي يابس و بسيط بر طرز واسلو يده در . بو ، بر عصراق روس تاريخنه حاكم اولان عوامل ايله اوتار يخى يابان ديپلوماتلرك ، ناظرلرك ، حكمدارلرك نوعما بر آينه اعمال و آمالى حكمنده اولوب بتون بورجال و حكمداران صر مسيله صحنه وقوعانده عرض وجود ايله نه يايقى ايتدكلرينى ، نلر بايدقلىرى كتم و اخفايه لزوم كورميرك نقل و ايضاح ايلكده و كرك كندىلرينك ، كرك سلفلرينك اجرا آتى حاده تدقيق و تنقيددن كچير مكده درلر . خلاصه بوتاليف ، نفوذ نظر اربابى زنده بتون حقايق احوالى اولدينى گي افشا و ايضاح ايدن بر اثر مهم ماهيتنى حازدر .

بوغازلر مسئله سى ، روسيه نك تا قليكاهنده بر طومش بر مسئله حياتيه اولدينى ايچون ، شمديه قدر بوبايده اتخاذا ايلديكى طرز سياستك لدنيانته انفاذ نظر ايلك ممكن بولمامقدمه ايدى . حال بوكه بواثر ك نشرى زماندنبرى مسئله مذكوره كافه تفرعاتيله كسب وضوح ايلشدر . روسيه نك بوم مسئله طولاييسيله پرورده ايلديكى مقاصد و منويات ، الده ايتديكى موفقيات ، بوبايده طالدينى خيالات ، واقع اولان تشبثات كونا كوتى دوچار عقامت ايدن اسباب ، بومعما نك همه حال بر صورت حله اقترا نك روسيه ايچون اشد لزومى و مع مافيه بر صورت تسويه بولمكده عدم امكانى و تاريخك بوبك بيوك و پك مهم تقلبات متابعه سى يعنى بر قومك عزم و اداره سى ،

غایه آمالی ایله قوانین طبیعیہ نیکدیگریلہ تعارض و تصادمی، خلاصہ بتون بووقایع تاریخیہ مؤلفک بارد، منطقی و حتی درس و پررجه سنه اسلوب بیانی ایلہ برربر شرح و تدقیق اولمشدر .

صاحب اثر موضوعک اهمیت حقنہ دها ایلک سطرلرده جلب نظر دقت ایلہ دیورک : « اوبک مشهور اولان شرق مسئله سی روسیہ نظر نده ، بوغاز ایچی ایلہ چناق قلعه بوغازینک کیه تابع بولنه جنی ، بوایکی بوغازه کیمک وضع یدہ صالح بولندیفی کیفیتندن عبارتدر . »

فقط موسیو (غوریانوف) ک شوقطی افاده سنی اوافق برقید احترازی ایلہ تلقی ایلک ایجاب ایدر ظننہ یز . بزه قالیرسه روسیہ نیک شرقده کی سیاسیاتنه حاکم اولان - نه قدر مهم بولنورسه بولنسون - یالکیز منافع مادیه سی دکلدرد ، بوسیاسیاته تأثیرات معنویه و خاصه ملاحظات دینیہ دخی اجرای حکم ایلکده در . دیپلوماتلرک ، رجال سیاسیہ نیک شمیدیہ قدر پک چوق دفعه لر افکار عمومیه جریانلرینک تحت تضییق و تأثیرنده قالدقیری کورلماشمیدر ؟ بوکون هیچ برروس تصور اولنه مازکه آنک قلبنده (آباصوفیه) نامی بر عکس الم ایلہ طنین انداز اولماسون . حتی ، علی الاکثر اعتدال دمه مالک ، نفسنه حاکم برطاقم روسلرک بونامی ایشیدیر ایشتمز ، سیمالرنده بیوک بر اثر حزن و الم حاصل اولدیغنی و کوزلرینک یاشاردیغنی بن الذات کوردم . ایشته روسلرک بوحسیاتنه واقف اولمایانلر روس سیاسیاتنک عوامل و سوائق حقیقیه سنی لایقيله آکلایه مازلر . ذاتاً عرق و قان مقتضیات دایماً حکمنی محافظه ایتمکده در : (اسلاولق) مسئله سی اویله معناسز ، غایه سنز بر تعبیردن عبارت دکلدرد ؛ ملیت اوزرینه مؤسس اولان سیاسیات . اون طقوزنجی عصرک ختاميله نهایت پذیر اولمامشدر ؛ بالعکس بومسئله ، ظن ایدلدیکنندن ده اچوق اهمیتلی ، ده اچوق مشوش العاقبه در .

مع مافیہ کیفیت روسیہ نیک یالکیز منافع مادیه سی نقطه نظرندن دریدش ایدیلنجیه روس نفوذینک ایلرله سنه دایماً بو بوغازلرک مانع اولدیغنی، اسلاو توسعاتنک دایماً

بو بوغازلر طيانه رقى يولدن قالدينى كوريلور . هر درلو تشبئاتك ، بتون مساعينك مئمر اوله سنه ، نتيجه ورمسنة هپ بو بوغاز سد حائل اولمشدر .

صاحب اثر ، وقتيله ديوان هايون ترجانلقنده بولمىش اولان (الكساندر-ماورو قورداتو) نك كوزل برجه سنى ذكر ايدىيور :

« بيوك پترو ، (آزاق) دگزينك سواخلنى يدضبطنه كچيرمرك روسيه نك ايلك حرب فيلوسنى انشا ايتدكن صكره (قريه پوست) نامنده كى حرب سفينه سنى (چارغراد) . يعنى باى تحت اولان در سعادته متوجهاً يوله چيقاردى . بوكى به ، روسيه حكومتك حكومت عثمانيه نردينه بيوك ايلچى صفتيله ايلك دفعه اعزام ايلديكى (نهميلين او قراينچوف) اركاب ايدلمش ايدى . بو ايلچى حكومت عثمانيه ايله بر معاهده عقد ايلك مامورايدلمش اولوب معاهده مذكوره ايله حكومت عثمانيه دن برخيلى امتيازات ايله برابر (آزرؤف - تاغاروق) يعنى (آزاق - طايغان) دن در سعادته قدر سیرسغان حقنك دخی بخش ايدلمسى طلب اولمقده ايدى . فقط ديوان هايون ترجانى اولان (آلكساندر ماورو قورداتو) ، (او قراينچوف) ك بوتكليفنه قارشى باب عالينك : (بحرسيام عثمانليار غندنه بر باكره صاف وپاك عنوانى حاز اولدينى جهتله هچ بر كيسه نك بودكزه داخل اولمغه حقى يوقدر . و بناءً عليه اجنبى سفاتنك بحر مذكوره كشت وكذارى صورت قطعيده ممنوعدر) مانده اولان قرار ممتنع النكولنى تبليغ ايلدى .»

ايشته بوقره دكز بوغازى مسئله سنىك مبدأ ظهورى ، بيوك پترو طرفدن واقع اولان اشبو تشبث زمانه عائددر ؛ و او وقتدن برى ايكي عصر كذران اولدينى حالده مسئله همان هچ تبديل شكل وماهيت ايتمهش ، برخطوه ترقى ايليه مامشدر .

فى الحقيقه اوروپا تاريخنك اك ناقابل حل معامسنى ايشته بو بحر سياهدن بحر سفیده و كذا بحر سفیددن ده بحر سياهه سربستى مرور مسئله سى تشكيل ايتكده در . روس فيلولرى نهايت بركون بحر سفیده چيقيك حقى حاز اوله جقميدرلر و بوكا مقابل ده اوروپا سفان حربيه سى ساز دگزلرده اولدينى كى بحر سياهه كىروب كشت وكذار ايديه بيله جقميدرلر ؟ بومسئله هر نه كى بر صورت تسويه

اقران ایدرسہ ایتسون ، بحرسیاہ و سفید بوغازلرینک امر محافظہ سی ، بتون اسلامارک خلیفہ سی ، مطاع ذی شانی واوروپا دول خرسقیانیہ سندن یکانہ خارج بولنان عثمانی حکمداریہ الی الابد و منفرداً مودوع اولوب قالہ جقمیدر ؟ ادیب شہر (شاطوبریان) ک دبدیکی گبی لمزالک ، بو بوغازلرایلہ مقامات مبارکک نک (Lieux Saints) حفظ و تصرفی اہل اسلامہ حصر ایتہ سی ، بویرلر شاید حکومت خرسقیانیہ دن برینک الہ کچہ جک اولورسہ آرمہ لرنده ظہوری محفل اولان نتیجہ نابذیر محاسنات و مجادلانہ میدان ویرمامک مقصدینہ مبتنی اولدیغنی می قناعت کتیرمک ایجاب ایلر ؟

بومستلہ نک حلیئہ ک زیادہ علاقہ دار اولان روسیہ در ، بو علاقہ نک اساسی ایسہ روسیہ نک ہم بر حکومت بریہ ، ہم در حکومت بحریہ اولسی تشکیل ایدیور ؛ فقط روسیہ ، قارشوسینده بر طرفدن حکومت عثمانیہ نک حقوق مکتبہ سہ و دیگر طرفدن درہ بحرسفیدہ حاکم اولان دول سارہ نک اندیشہ لرینہ مصادف اولور ؛ اگر بوگون بحرسیاہ حکومت عثمانیہ نظرینده (بر باکرہ پاک و صاف) ایسہ روسیہ حکومتی نزدیکندہ عین صفت و ماہیتی جائز در . یالکیز شعی دی یہ قدر بو (باکرہ) نک یکانہ نامزد مشروعی حکومت عثمانیہ در ، فقط عین زماندہ قارشوسینده قوی ، ذی سطوت بردہ رقیب بولنیور ؛ صاحب مشروع ایلہ بورقیب پر زورک مبارزہ متقابلہ سہ ایسہ ، سار بر طاقم علاقہ دارلر کال اہمیت ایلہ دوردن سیرجی اولیورلر . اون طقوزنجی عصر میلادینک تاریخی ، روسیہ حکومتی طرفدن استحصال مرام و مقصد ضمنندہ وقوع بولان مساعی ایلہ مالا مالدر . یالکیز روسیہ سیاسیاتک ہدف و غایہ سی معین بولنمقہ ایسہ درہ بوجہ د و غایہ یہ وصول ایچون توسل اییلہ جک طریق و وسائط بردرلو تقرر ایدہ مامشدر . بو حکومت ، بعضاً ایکنجی قارینا و ایکنجی آلکساندر زمانلرنده اولدینی و جہلہ بوغازلری حرباً و عنوة الہ ایتک طریقنی اختیار ایدہ رک برآ قازاقلرینی ، بحرآ سفان حربیہ سنی حکومت عثمانیہ اوزرینہ صالدرر ، فقط احراز غلبہ ایلہ تام نائل مقصود اولہ جفنی امید

ایستدیک بر صرمده اوکنه مانع لر چیقاریلیر ، استحصالی ایتمک اوزره بولندیقی نتیجه ینه کندیسندن تباعد ایدر .

بونک اوزرینه روسیه تبدیل طورومسلک ایلر ، اصول جبرو شدت برینه بولمده رفق و ملایمت طریقنی اختیار ایدر ، حکومت عثمانیه قارشى بیوک برار دوستی و وفاکاری کوسترمکه باشلار ، معاملات جمیله کاری و نوازشکارانه بی صوک درجه یه ایصال ایدر و کندیسيله پایله جق بر اتفاق داعینک ترکیایه بخش ایدم و آسایشک ، راحت و سلامتک و خصوصیه حکم و نفوذک فواید و محسناتی حقنده ایرادلایل ایدوب طور ، بوصورتله قربان احتراضاتی ایتمک ایستدیک حکومتی اوبوده رق اوندن صکره جاتی آلق ایستر . بومسلکده اوقدر ایلری واریرکه فرط خیر خواهی ایله حکومت عثمانیه نک بقای موجودیتی و محافظه تمامیت ملکبسی الزم بولندیغندن بحث ایله سلاطین عثمانیه یوایی جهتی بالذات تحت ضمان و کفالتنه آلمی تکلیف ایلر .

بوصوک طورومسلک ، روس رجال سیاسیه سندن برنس (و یقتور قوچی بک) [۱] ایمراطور برنجی الکساندر (۱۸۰۲) نارینخنده و بریدی راپوردن اعتبار آبد ایلشدر . برنس و یقتور ، بوراپورنده ترکیایه قارشى ایکی طرزده حرکت قابل بولندیغدن بحث ایله شق اولک آوستریا و فرانسه ایله مشترکاً ترکیانک تقسیمینه مبادرت ایدرک فاسنی تعجیل ایتمک و شق نایینک ایسه بالعکس بویله بر مقاسمه تهلیکه سنک اوکنی آله جق صورتده بومسلک سیاسى اتخاذ ایتمکدن عبارت بولدیغنی ایضاح و کندی فکر و نظرینجه

[۱] برنس (و یقتور قوچی بک) ، روسیه نک ، یکدیگرینی متعاقب درت حکمداری نزدنده مظهر توجه و امنیت اولمش رجال سیاسیه سندن بوانوب ، سلم اقبال و ترقینک ایلاک قدمه سنه ، ایکینجی قاترنا زماننده روسیه نک در سعادت سفارته تعینی صورتیه با نهاده اولمش و بو وظیفه ده متبوعه مفهغه سنک آمال مخصوصه سنک تأمین حصولی ضمننده وقوع بولان خدمات درایتکارانه می مظهر تقدیر اولدیقی جهته ایکینجی قاترینانی صرمدیه استخلاف ابدن برنجی پول ، برنجی الکساندر و برنجی نیکولا دورحکومتلرنده بیوک بیوک مناصبه کچیریلرک نهایت روسیه ده مساند اقبالک شاعقه سی حکمنده بولنان مجلس عالی ریاستنه تعین اولندیقی کبی برنسلک عنوانی دخی احرار ایلشدر . تولدی ۱۷۶۸ و وفاتی ۱۸۳۴ سنه لرینه مصادفدر . فرانسه ده اسمی [Kotchoubey] صورتنده املا ایدیلان بو ذاتک ، تاریخ ادبیات مزده بر موقع مخصوصی بولنان مراد رابع رجالتدن کورینجه می مشهور (قوچی بک) احفادنن بولمی ملحوظدر .

شق ثانی بی اختیار ایله نك بالوجوه شایان ترجیح بولندیغنی آیان ایلشدر . چونکه برنس و یقتورک مطالعه سنه نظر آ ترکیادن دهاساکن و اوصلی بر قومشو تصویری ممکن اولمدیغنی جهته قوت وسطوتی دوچار ضعف و انحطاط اولان حکومت عثمانیه نك بوغازلر اوزرندمه بقای حاکمیتی بعدما روسیه سیاسیاتنك یکانه هدف و مقصدیغنی تشکیل ایلک اقتضایدر . روسیه نك اوتاریخندن اعتبار آ بومصایایه توفیق ایلدیکی مسلك سیاسیی نهایت (۱۸۳۳) ده حکومت عثمانیه ایله عقد ایدیلن مشهور خنکار اسکله سی معاهده نامه سنه منجر اولمشدرکه حکومت عثمانیه نك بومعاهده ایله روسیه نك نوعماحت حمایت سنه کیرمش اولدیغنی معلومدر .

فقط روسیه حکومتی آمال و منویاتنك حصوله یك موافق کوردیکی بو طرز حرکتنك کاملاً نتیجه پذیر موفقیت اولمسی حقندمه هیچده مأمول ایلمدیکی بر مانعیه مصادف اولمشدرکه اوده آوروپا دول معظمه سارمسنك ده روسیه نك بونقطه نظرینه . کندیسی ایچون یك زیاده بادی تعجیز اوله حق صورتده اشتراکه مسارعت و استعجال کوسترملیدر . فی الحقیقه آوروپا دولتلری روسیه بوجیه خطاب ایله « سز حکومت عثمانیه نك بقاسنی آرزو ایدیورسکیز دکلې ؟ بزمده اخص آلملز بودر . سز بحر سیاهک قیامه سنه طرفدار بولئورسکیز . دکلې ؟ بزمده بشقه بر مطلبمز یوقدر . » دیدیلر . روسیه بی یك مشکل بر موقعه القا ایدن بوندیری انکلیز لرك (و آترلو) قهرمان مشهوری اختیار (ولینغتون ۱) توصیه ایلشدی . لورد پالمه رستون (۱۸۳۵) ده روسیه

۱) و آترلو محاربه سنده نابولونه قارشى مقاومت معنده سیله مشهور اولان (ولینغتون) ، انکلتراه نك هم اک بیوک رجال عسکریه سندن ، همده صاحب مسلك سیاسییونندندر . بو ذاتک شهرت عسکریه سی اسپانیا و پورتگیزی استیلا ایله مشغول اولان فرانسزلره قارشى سوق ایدیلن انکلیز عساکرنك قوماندانلغنه تعینى ایله باشلامشدر . فی الحقیقه اوزمانه قدر بیوک بیوک محاربه لرده بولنامش و ناه غلبه تجارب فعلیه سی یك نقصان قالمش اولان (ولینغتون) ، فرانسه اختلال کبیرینك خدایى نابت اوله رق بتشدیردیکى و بالاخره نابولیون دورینك اک مقتدر ارکان عسکریه سی صرهمه کچمش اولوب آوروپا دارالحرکات حربیه سنده یك چوق مظفریات و غلباته مظهر اولمش اولان (ژونو) ، (ماسه نا) ، (سوات) کپی بهادران حربی ، اسپانیا و پورتگیز ساحه حربنده یکدیگرینی متعاقب آجی آجی متعدد هزیمتله دوچار ایتمش و حتی فرانسزلر نهایت (ولینغتون) ک تدابیر حربیه و موقیبات متوالیه سی بوزندن اسپانیاده دیکیش طوندیرمه یه رق شبه جزیره بی ترکه مجبور اولشدر .

قارشى اتخاڭى ايجاب ايدن مسلك حقنده (وەلینگتون) ك رآينى صوردينى وقت
 اوختيار عسكر پك بيوك بر اصابت نظر ايله « مادامكه روسيه بحرسياهى سد ايتك
 ايسيتور . بوكا موافقت بزم ايجون اسلم طربقدر . چونكه بز او حوالیده اس
 حرکاتمن ، مرکز قواؤ منابعمزدن پك اوزاغز ؛ حالبوکه روسيه نك منابع وقواسى
 بالعكس يانى باشنده در » جواب محقنى ویرمش ایدی . ايشته هم حکومت هم ده ايش آدمى
 اولانلر بويله دوشنورلر ، بويله عملی و معقول مطالعه لرده بولنورلر .

ملل ودولك مقدرات آتیه لرینى دوش تحمل و مسئولیتلرینه آلمش اولان
 بتون رجال سياسيه ، (وەلینگتون) ك ، بردوستور لايتغير حکمنده اولان و خلاصه سى
 « بز اس منابع وقوامزدن بعيدز ، خصمىز ايسه بالعكس کندى منابعنك يانى
 باشنده در » قولندن عبارت بولان بومطالعه حکیمانہ سنى دائما پيش ادراك و انتباهده
 طوعليدرلر . اگر بوقاعده نك احکامنه توفيقاً حرکت ايدلمش اولسه ایدی
 شمدى به قدر نيجه خطيائك ، نيجه فلاكتلر ك اوکي آلمش اولمازدى ؟ !

والحاصل روسيه نك مقاصد مضمهر سندن شهيه دوشمش اولان دول سائر ،
 حکومت مذکورہ نك نقطه نظرينه ، بالاده سويلديکمز وجهله ، اشتراکده استعجال
 ايلديلر . روسيه ، حکومت عثمانیه نك « محافظه موجوديتدن » بحث ايدر ايتمز ،
 ديگر دولتلرده ، باشده انکلتريه و آوستريا اولمق اوزره کنديسنه در حال « چوق
 اعلى ! بزمده ذاتاً ايستديکمز بودر » جوانى ويرديلر . وايشته بويکي طرز سياسيات
 يواش يواش قوتلشهر ك نهايت (۱۸۴۰) بحرانى اوزرينه حکومت عثمانیه نك (ادامه)

(وەلینگتون) ، نابوليونك (هر حربه او طالب يته هر برده او غالب) وصفنه کسب
 لياقت ايدن ماره شالارينه بو صورتهل هزيت و مغلوبيت آخيلرينى بلکه اينك دفعه طائيدرينى کي
 نهايت بالذات (نابوليون) كده (واترلو) ده نجم اقبالنك بردها فروزان اولماق اوزره
 انكشافنه سبب اولمشدى .

(وەلینگتون) ، بيوك بر قوه جساميه مالک اولديغى کي طبعاً دخى اخنا ناپذير برعزم
 و متانت شديد صاحبي اولديغندن کنديسنه (آهنين دوق) عنوانى ويرمشلردى . نابوليون
 دورى محاربانندن صکره انکلتريه عودتله بر ايکي دفعه قاينه يه داخل اولمق صورتيه
 حيات سياسيه قارشمش و بو مسلكده ده ابراز آثار رويت و درایت ايلشدر . تولدى
 ۱۷۶۹ ده ، وفاتى ۱۸۵۲ ده در .

وجودیتک و محافظۃ تمامیت ملکیت (سنک دول معظمہ طرفدن مشترکاً و متسلسلاً)
تحت اتمہد و کفالتہ آلمسنی استاج ایلدی . روسیہ دہ بوصورتلہ حکومت عثمانیہ قارشی
تطبیقنی تصور ایلدیکی سیاسیات مخصوصہ سندنہ سر بست و منفرد قالہ جفی یرده
بالعکس اللری باغلا ندی و بعدما بر ہیئت دولیہ بہ داخل اولدیغندن بتون منویات
و مقاصدینہ سد چکلمش اولدی .

موسیو (سرژ غوریانوف) ، روسیہ نك بتون خطیئاتک اساسی ایشته قوچی
بلك وصایاسنہ توفیق حرکت نتیجہ سی اولہرق ظہور ایتش اولان بو طرز سیاسیانہ
بولیور و دبورک : « اوروپا دول مختلفہ سی طرفدن حکومت عثمانیہ اوزرنده اجرا
قلمان بو وصایت و حمایت مشترکہ ، دولتارک ، عثمانی پادشاہی زندہ نفوذ و رجحان
نفوذ استحصالی داعیہ سنہ دوشملرینہ مبنی آرمزرنده کیزی بر مجادلہ و محاسدہ ظہورینہ
سببیت و یردی و بموجبادلہ یواش یواش ، حکومت عثمانیہ نك الک یقین واک قوی
ہمجواری اولمسندن و عثمانی پادشاہنك تحت تابعیت و تحکمنده کی اور تودوقس اقوام
نظر نده ، اشتراک دین و مذہب جسیلہ ، بیوک بر نفوذ و اہمیتی حاز بولمسندن
طولانی طوغریدن طوغری بہ روسیہ قارشی توجیہ ایدلمکہ باشلادی و بو کیزی
محاسدات و مجادلات نہایت علنی مخصوصہ و محار بہیہ منجر اولہرق روسیہ نك باشنہ
(سہ باستوپول) فلاکتی کتیردی . »

(مابعدی وار)

